

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: Chelsea 3-3878

NO. 121. — ŠTEV. 121.

NEW YORK, MONDAY, MAY 23, 1932. — PONDELJEK, 23. MAJA 1932

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX

JUGOSLOVANSKA VLADA NE BO KOS OPOZICIJI

IZID ZADNIH FRANCOSKIH PARLAMENTARNIH VOLITEV JE ZELO VZNEMIRIL KRALJA

Posebni poročevalec newyorškega Timesa pravi, da bo ministrski predsednik Marinkovič kmalu odstopil in da se tudi Karadžordževićeva dinastija ne bo mogla dolgo vzdržati. — Poročila o revolucionarnem gibanju v Sloveniji so bila pretirana. — Napetost med Srbi in Hrvati se veča.

ZAGREB, Jugoslavija, 21. maja. — Poročila, da se je pričelo širiti po Sloveniji revolucionarno gibanje, so bila precej pretirana. Popolnoma brez podlage je bila pa vest, da so nameravali nezadovoljniji vprizoriti atentat na kralja Aleksandra.

Navzlic temu se pa vedno bolj utrjuje prepričanje, da se Marinkovičev ministrstvo ne bo moglo dolgo časa vzdržati na krmilu ter da so tudi Karadžordževićevi dinastiji dnevi šteti.

Nadvse senzacionalna je bila vest, da je bil aretiran zaradi zarote proti vladi urednik vladne poročevalske agenture, žnjim vred so pa zaprli tudi beograjskega vseučiliškega profesorja dr. Dragoljuba Jovanoviča ter več drugih srbskih intelektualcev.

Prijatelji oziroma zagovorniki niso posebno vznemirjeni vsled teh dogodkov, tembolj jih pa razburjajo politične izpremembe v inozemstvu.

Ko je bila uveljavljena v Jugoslaviji diktatura, ni bilo to nič kaj povoljni politikom francoske desnice.

Francoski ministrski predsednik Tardieu je baje večkrat silil kralja, naj uvede nekak navidezni parlamentarni režim.

Toda s Tardieujem so zamogli jugoslovanski diplomati in državniki še nekako izhajati, drugače bo pa z novim francoskim ministr. predsednikom Herriotom. Od Heriota zamore pričakovati kralj Aleksander le malo simpatije za svoje fašistične aspiracije.

Diktatorstvo je bilo predvsem zato proglašeno, da se napravi konec nasprotstvu med Srbi in Hrvati.

Diktatorstvo pa očitno ni doseglo svojega namena, kajti odnošaji med Srbi in Hrvati niso bili še nikdar tako napeti kot so dandanes.

Hrvatski voditelj dr. Vladimir Maček odgovarja na vsa vprašanja, da kot privaten državljani ne more govoriti v imenu hrvatskega roda.

Najprej morajo biti v državi svobodne volitve in potem se bo šele dalo govoriti: — Če ne bo preporno, seveda — dostavlja Maček.

Srbi zato nasprotujejo vladi, ker jim noče vrniti raznih svoboščin.

Slovenska in hrvatska opozicija, ki zastopa osemdeset odstotkov vseh Slovencev in vseh Hrvatov pa zahteva avtonomijo. Najmanjša njihova zahteva je federacija.

Njim so se pridružili tudi Srbi iz bivših avstrogrških provinc, ki hočejo biti neodvisni od starega srbskega nadgospodstva.

Svobodne volitve bi pomenjale edin izhod iz sedanje politične zmede.

Medtem se pa gospodarski položaj z vsakim dnevom slabša. V prvem četrtletju je bila trgovina z inozemstvom za 46 odstotkov manjša kot v prejšnjem in za 80 odstotkov manjša kot je v normalnem četrtletju.

Navzlic temu si pa vlada na vse načine prizadeva, da ohrani stabilnost in da zadosti vsem obveznostim v inozemstvu.

Amelia Earhart je preletela Atlantik

KONFERENCA GLEDE TOBAKA

Grška, Turška in Bolgarska sklepajo o prodaji tobaka. — Znižali bodo pridelek.

Istanbul, Turčija, 22. maja. — Na drugi balkanski konferenci v palači Yıldiz Kiosk v oktobru je bilo sklenjeno, da se skliče konferenca treh držav, ki pridelujejo tobak, to so Bolgarka, Turška in Grška. Pretekli teden se je ta ta seja pričela in zastopani so bili po svojih delegatih pridelovalci tobaka, izdelovalci in prodajalci tobaka, cigar in cigaret. Razpravljali so o skupnem delovanju in kako premagati sedanji kritični trg.

Tekom zadnjih let je trgovina tobaka v teh treh deželah zelo trpela. Cena je padla tako nizko, da so ostale velike zaloge nerazprodane. Manjša prodaja je v prvi vrsti posledica splošne svetovne krize, toda glavni vzrok je prevelik pridelek, posebno na Grškem in v Turčiji, kateri deželi ste prevzeli veliko število vojni begunciev, ki so se oprijeli pridelovanja tobaka, ker jim je bila zemlja dana zastoj in ni bilo mnogo izdatkov.

Te zadeve države ne bodo mogle tako lahko rešiti, kajti vsaka država bo stavila svoje predloge in pogoje. Najlažje bi bilo rešiti ta položaj, ako bi za gotovo dobo omejile in natančno določile pridelek tobaka. Ako bi se določilo po lanskem pridelku, bi bilo Grški dovoljeno pridelati 40 odstotkov, Turčiji 34 in Bolgarski 25 odstotkov skupnega pridelka.

Nadzorstvo pridelovanja pa bi zadelo na velike težave, kajti vsaka država bi morala upeljati državni monopol, vsled česar bi tobačna industrija prišla še v težji položaj kot pa je sedaj.

Nekateri se zavzemajo za pridelovanje samo boljše vrste tobaka, da bi mogli tekmovali z virginskim tobakom, ki je posebno po vojni prišel do velike veljave v škodo balkanskega.

DO-X PRISTAL NA AZORIH

Horta, Azorsko otočje, 21. maja. — Nemško veletetalo DO-X je danes ob osmih zvečer dospelo iz St. Johns, Nova Fundlandija. Letalo je premerilo 1700 milj v sedemnajstih urah. Na krovu je bilo vsega skupaj štrinajst oseb ter sedemsto galon goriva. DO-X je v četrtlet odletel iz New Yorka proti Novi Fundlandiji.

NEMIRI V THURINGIJI

Waltershausen, Nemčija, 22. maja. — Policijsko ojačenje, ki je prišlo iz mesta Gotha, je zopet napravil mir in red, ko je bilo celo mesto na višku razburjenosti. Tekom nemirov ste bili ubiti 2 osebi in 19 ranjenih, med njimi 7 policistov.

Nepiri so se pričeli, ko so brezposelni skušali navaliti na mesto hišo, ko je bilo naznanjeno, da je mestna podpora brezposelnim bila znižana za 10 odstotkov.

V tem delu Thuringije izdelujejo največ otroške igrače in od celega prebivalstva jih je 80 odstotkov brez dela.

ITALIJA PRVA ZA RAZOROŽITEV

Mussolini je ukazal, da se graditev ladij ustavi. — Grandi pozivlja Ameriko. — Združene države naj bi imele važnejšo vlogo.

Rim, Italija, 22. maja. — Nikdo, ki pride v Italijo in se zanima za mednarodne razmere, si ne bo odrekel priložnosti, videti moža, ki je prevzel med vsemi narodni vodstvo za kar najhitrejša izpremembo sedanjega žalostnega položaja.

Ministrski predsednik Mussolini in zunanji minister Grandi sta opetovano izrazila svojo željo, da zbudita druge narode, da skupno delujejo na to, da se prepreči še hujša kriza, kot pa vlada sedaj po celim svetu.

Da se Mussolini odkrito zavzema za mir, je dokaz njegovo naročilo bojni mornarici, da ne predloži svojega gradilnega načrta parlamentu. Prvotno je bilo določeno, da se postavi za mornarico v proračun \$36.000.000.

Mussolini je rekel, da ni bil njegov namen znižati izdatke za mornarico, češ, da bi se zmanjšali stroški, temveč, da hoče s tem samo pokazati, da je Italija odkrito za razorožitev. Največjo pomoč more nuditi italijanska vlada ženevski konferenci s tem, da prenela graditi nove ladje.

Zunanji minister Grandi je na ženevski konferenci predlagal, da države opuste velike bojne ladje, podmorske čolne in ladje za prevažanje aeroplanov.

Admiral Siranna je rekel v poslanski zbornici, da bodo morale vse države mnogo žrtvovati, ako bo sprejet predlog italijanske vlade. Nekatera država bo morala pustiti več kot katera druga in tudi Italija bo žrtvovala precej.

POTRES V JUŽNI AMERIKI

Managua, Nicaragua, 22. maja. — Močan potres so čutili v Managui in je trajal okoli tri sekunde. Treslo se je med hudim dežjem.

Prebivalstvo je preplašeno zbežalo na ulice. Nobenega poročila ni, da bi bila povzročena kaka škoda.

San Salvador, 22. maja. — Močan potres so čutili po celim okraju. V San Salvadorju je bila velika zmešnjava, ko so ljudje zbežali na ulice. Le nekaj hiš je bilo poškodovanih in nikdo ni bil ranjen.

Najhujši potres je bil v Zacatecoluca, ki je glavno mesto provincije La Paz in kjer-so bile več ali manj poškodovane skoro vse hiše, mnogo pa jih je bilo tudi porušeni. Poročila pravijo, da je bilo ubitih šest oseb, in da je bilo mnogo drugih ranjenih.

Tudi mesto San Juan poroča o nekaterih žrtvah. Na kraj nesreče je poslal Rdeči križ svojo pomoč.

PURAN S TREMI NOGAMI

Woodland, Cal., 20. maja. — Na farmi Dwight Breekenridge se je zvalil puran s tremi nogami. Puran je v vsakem oziru normalen, samo da ima tri noge.

ZASUTI DELAVCI REŠENI

Posrečilo se je rešiti 42 delavcev, ki so bili zasuti v tunelu. — Bili so zelo slabi in so jih morali nositi.

Temuce, Čile, 22. maja. — Neumornemu delu reševalcev se je posrečilo rešiti 42 delavcev, ki so bili zasuti v tunelu Las Raice, kjer so bili zasuti 100 ur. Vsi bodo najbrže ostali pri življenju, dasi so nekateri zelo onemogli.

Samo 25 med njimi je bilo sposobnih, da so sami mogli hoditi, druge pa so morali nositi na nosilnicah.

Največ so trpeli vsled hudega mraza in pomanjkanja hrane. Vsled velikega deževja je v predor prišla voda.

Strop predora se je utrgal na severni strani blizu mesta Longuinay. Predor skozi goro je bil izkopan samo 25 čevljev daleč in vsled deževja se je vrh hriba utrgala velikanska množina zemlje in zasula vhod v predor. Zaradi nadaljnega deževja in hudega mraza je bilo malo upanja, da bi zasuti delavci mogli dolgo časa ostati pri življenju. Takoj je prišlo 80 delavcev, ki so z velikim naporom odkopavali prst, da pridejo do ponesrečencev.

Mesto nesreče se nahaja v bližini vulkaničnega, ozemlja, kjer je pred enim mesecem pričelo delovati naenkrat več vulkanov, ki so pokrili polja in mesta s pepelom v razdalji 400 milj. To železnico že delajo več let.

MUSSOLINI NAMERAVA ZGRADITI VELIK MOST

Rim, Italija, 21. maja. — Benito Mussolini je naročil inženirjem, da mu naj predložijo načrte za veliki most preko messinske morske ožine med mestoma Canzini in Pezzo.

Glavni obok mora biti dolg dva tisoč metrov in 120 metrov nad morjem, tako da more pod njim pluti vsaka ladja. Most bo širok 70 metrov, ter bo na njem železnice in posebna cesta za avtomobile in navadna cesta za pešce.

Toda ta most ne bo najdaljši v Evropi, kajti na Danskem grade most nad Mesnedo in Falster, ki bo dolg 3270 metrov.

Najdaljš most v Evropi je Tay most na Škotskem, ki je dolg 3250 metrov.

V FRANCIJI NAJDEN MAMUTOV ZOB

Metz, Francija, 21. maja. — Delavci, ki delajo cesto blizu Sierck, so izkopali dobro ohranjen mamutov zob, ki v dolženju delu meri v obsegu 32 palecev.

CDPUŠCANJE DELAVCEV V AVSTRIJI

Leoben, Avstrija, 22. maja. — Velika trdka premoaga in železa Alpine je naznanila, da bo 3. junija odpustila 7000 delavcev. Alpine je največje industrijsko podjetje v Avstriji.

PRVA ŽENSKA, KI SE JE POSREČIL TA NEVARNI POLET

LONDONDERRY, Irska, 21. maja. — Mlada Amerikanka Amelia Earhart Putnam je danes srečno pristala v bližini tukajšnjega mesta. Ona je prva ženska, ki je sama preletela Atlantski ocean. — Njen cilj je bil Pariz, toda vsled defekta na motorju je morala tukaj pristati.

Njen aeroplan je nepoškodovan. Preletela je dva tisoč milj. Deset ur je letela skozi meglo oziroma dež, pri tem ji je pa se motor precej nagajal.

Pristala ni daleč od kraja, kjer sta leta 1919 pristala letalca Alcock in Brown, ki sta prva preletela Atlantik. Earhartovi se je posrečil polet na peto obletnico Lindberghovega poleta iz New Yorka v Pariz.

London, Anglija, 22. maja. — Mrs. Amelia Earhart Putnam je premagala najhujši vihar zadnjih let in srečno pristala v Angliji na svojem poletu iz Amerike. Na svojem poletu se je najprej ustavila na polju nekega kmeta v Culmore na severnem Irskem. Od tam je poletela v London, kjer je takoj obiskala v letalski obleki ameriškega poslanika Mellona v poslaništvu.

Ko je bila pri poslaniku Mellonu je prejela telefonične čestitke od angleškega ministrskega predsednika MacDonalda iz njegovega doma v Lossiemouth na Škotskem.

Tudi kralj Jurij je izrazil željo, da bi rad videl prvo žensko, ki je sama preletela Atlantik in prva, ki je že drugič preletela morje iz Amerike v Evropo. Mrs. Putnam bo skoro gotovo sprejeta kraljevo povabilo da se oglasi v kraljevi palači.

Poslanik Mellon jo je čakal na letališču pod dežnikom, ker je ob istem času zelo deževalo.

Ko je letela iz Irske proti Londonu, je vihar treščil ob tla aeroplan, v katerem je bil fotograf, da napravi slike Mrs. Putnam. Fotograf in pilot sta bila ubita.

Washington, D. C., 22. maja. — Amelia Earhart Putnam, prva ženska, ki je sama preletela Atlantik, bo povabljena, da pride v Washington, da prejme čestitke predsednika Hooverja in drugih odličnih oseb.

PO 14 LETIH SE JE VRNIL

Cambridge, Ohio, 21. maja. — Po štirinajstih letih se je vojak svetovne vojne Homer Tedrick, ki je star 42 let, vrnil na svoj dom.

Ko je bila napovedana vojna, je bil Tedrick v San Francisco. Stopil je prostovoljno v vojsko, šel v Francijo, kjer je ostal do premirja. Ker si je želel prijetlo domače življenje, je poročil neko nemško dekle. V zakonu je bil rojen en sin.

Gospodarska depresija pa je zgrabila Nemčijo. Svoje delo v nekem rudniku v Luksenburgu je izgubil. Žena ga je zapustila.

S svojim sinom je Tedrick skušal dobiti kako službo na kakem parku, da bi mogel v Ameriko, pa ni imel sreče. Po posredovanju sodnika Samuela Schup pa je dobil delo na ameriškem parku Coahomo County in je prišel v New York, kamor mu je njegova sestra poslala denar za železnico do Cambridge.

AVSTRIJA V HUDIH STISKAH

Ako Avstrija ne dobi posojila, bo napovedala bankerot. — Predlog za posojilo je bil zopet odgoden.

Ženeva, Švica, 22. maja. — Svet Lige narodov je zopet odložil svojo razpravo o nujnem posojilu Avstriji, navzlic temu, da je avstrijska vlada opozorila ligin svet, da bo napovedala bankerot, ako posojilo ne bo takoj dovoljeno.

Svet Lige je zadevo izročil odboru, v katerem so vključeni bančni izvedenci Anglije, Francije in Italije ter Nemčije. Ta odbor ima sedaj nalogo, da reši to zadevo. Temu odboru se bodo pridružili še zastopniki Nizozemske in Švice.

Ta odbor bo sestavljal načrt za posojilo, tako da ga bo mogoče predložiti lausanski konferenci, ki se prične sredi junija.

Francija je edina država, ki bi mogla dati kako posojilo. Francija pa zahteva, da dobiti pomoč tudi Jugoslavija in Rumunska potom splošne carinske pogodbe podonavskih držav, vsled česar bi bilo pomagano tudi Avstriji.

Francija je obljubila, da nudi vsem podonavskim državam svojo pomoč v obliki posojila, samo da mora to posojilo nadzorovati nepolitična agentura, kar bi najbrže bila svetovna banka. Angleži in Italijani pravijo, da bi k temu posojilu pomagali samo v slučaju, ako bi to posojilo bilo namenjeno samo Avstriji. Angleška vlada je naznanila, da bi prispevala samo 14 milijonov dolarjev, katero posojilo so že druge države določile Avstriji lansko leto.

Ligin svet je tudi razpravljal o resoluciji mednarodne delavske konference, ki je sporočila, da je na svetu 25 milijonov ljudi brez dela in je pripravljena, da se skliče svetovna konferenca, ko naj razpravlja o gospodarskih in denarnih zadevah na konferenci Lige narodov v Lausanne.

VILJEM OBCUDUJE MUSSOLINIJA

Turin, Italija, 21. maja. — Prejšnji nemški cesar Viljem je velik občudovalec Mussolinija, kot se je izrazil Pietro Solariju, ki je urednik lista Gazzetta del Popolo v Turinu.

— Italija je dovršila in še dovršuje čudovito delo, — je rekel Viljem. — Mussolini je zbudil pozornost celega sveta in v bodoče ga bo svet posnemat. Fašistiški pojm narodne države je velike važnosti za bodočnost. Zlasti pa občudujem Mussolinijev način pobiranja kuge brezposelnosti.

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENE PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakar, President L. Benedik, Trezor

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with subscription rates for various regions like America, Canada, New York, etc.

Advertisement on Agreement

Glas Naroda izhaja vsaki dan izvenimi nedel in praznikov.

Dopisni bres podpisani in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, gostimo, da se nam tudi prejšnje bivaličke naznani, da hitreje najdemo naslovitka.

GLAS NARODA, 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-3878

DVOJE ZNAČILNIH IZJAV

V sedanjih depresiji smo slišali že marsikatero, ki ni bila za nikamor, toda takih izjav kot sta jih pred kratkim podala dva ugledna Amerikanca, se tako zlepa ne sliši.

Prejšnji teden se je vršilo v ameriškem senatu glasovanje, če naj se obdači dobro pivo ali ne.

Kakor je bilo pričakovati, so seveda zmagali nasprotniki tozadevne predloge. Kajti če bi bil predlog glede davka na dobro pivo sprejet, je samo po sebi umevno, da bi morala vlada dovoliti izdelovanje dobrega piva, ki bi vsebovalo štiri odstotke ali pa že vsaj dva in trideset odstotka alkohola.

Ker imajo v senatu suhači se vedno odločilno besedo, je predlog propadel. Sprejet je bil pa predlog, naj se naloži davek na slad, hmelj in grozdni ekstrakt.

Med onimi, ki so glasovali proti davku na dobro pivo, je bil tudi senator Sheppard, ki se ponaša z ne posebno častnim naslovom, da je oče osemnajstega amednenta. Nasprotno je pa Sheppard glasoval, naj se naloži davek na hmelj, slad in grozdni ekstrakt.

Ko ga je pozneje neki tovariš vprašal, če mu nič ne očita vest, ker hoče s pomočjo homebrewa obogateti zvezno blagajno, je Sheppard nedolžno odvrnil: — Po mojem mnenju nihče ne izdeluje iz hmelja, slada in grozdnega ekstrakta opojnih pijač.

Če to ni gorostasnost, potem sploh ni nobene gorostasnosti na svetu.

Drugo, ne dosti manj značilno izjavo je pa podal državni tajnik za notranje zadeve, Wilbur. Po njegovem mnenju je v Ameriki samo ena vrsta otrok, namreč otroci premožnih starišev.

Če bi bil drugačnega mnenja, bi najbrže ne rekel, da je depresija blagoslov za otroke.

Wilbur utemeljuje svojo izjavo takole: — Uglednejši in bogatejši Amerikanci so imeli pred depresijo celo vrsto government in domačih učiteljev ter so njim prepustili vzgojo svojih otrok. Od kar je pa depresija, so se njihovi dohodki zantno zmanjšali, vsled česar so morali odsloviti domače učitelje in guvernante in se morajo sami brigati za svoje otroke.

Državni tajnik najbrže ni se slišal, da je v Ameriki na milijone otrok, katerim ne morejo stariši kupiti niti najpotrebnejšega, namreč hrane in obleke.

Če bi slišal kaj o tem, bi gotovo ne govoril, da je depresija blagoslov za otroke.

HITLER IN EVROPA

Gotovo je marsikoga presenetilo, da francoski volilec na splošno ni tako reagiral na hitlerjevsko zmago v Nemčiji, kakor bi bilo mogoče pričakovati. Kakor da obnovi sovinstičnega razpoloženja med Nemci ne pripisuje posebne cene, vsaj ne take, da bi po tem uredil svojo volilno odločitev. Ali pa smatra, da bodo zmerno levčarske stranke bolj pravilno reagirale na hitlerjevsko izvajanja, nego desničarji, ki je vabila na svojo stran zlasti z ozirom na volilne izide v Prusiji. Sicer pa se bo končna slika o vsem tem pokazala šele v naslednje, ko bodo ožje volitve ustvarile končno veljavno situacijo.

Značilno je, da hitlerjevskemu pokretu tudi na Angliškem ne pripisujejo posebnega pomena. Kdor je zadnje dni premetoval presoje vodilnih angleških listov, je videl, da se Hitlerjeva zmaga ne zdi opasna za mir in sedanje stanje v Evropi. Bodočnost bo pokazala ali imajo prav ali ne. Toda zdi se, da je za raynodušno angleško stališče odločilno nekaj drugega.

Ne morda samo to, da gledajo mnogi "vnanji politiki" hitlerjevskega tabora na Veliko Britanijo kot na svojo bodočo zaveznico, sa, ta stvar preudarnih londonskih politikov niti ne zanima posebno. Pač pa je za Angleže odločilno sedaj in prav za prav že ves povojni čas dejstvo, da je Nemčija namram njim še posebno malo pomembna, odkar nima vojne morarice. Karkoli bi se skuhalo iz hitlerjevske sovinstične zasnove glede vnanje politike, ki se pač obrnilo najprej in pred vsem zoper Francijo; v Parizu naj se belljo glave ako se jim zdi, v Londonu jim tega ni treba, to odseva iz komentarjev angleškega časopisja.

Fašistično časopisje je seveda zmago hitlerjevskih list podržavilo z zadoščenjem. Pri tem pač ni šlo toliko za sorodno politično smer, marveč za vnanje politične aspiracije. Že dolgo je želja Italije, da bi bila Nemčija močnejša, zakaj samo na ta način upajo v Rimu, da bi se mogla omajati premoč francoske politike v Evropi. Italija upa pri tem na srečno vlogo tretjega, ki v igri dobiva, kadar si onadva nasprotujeta: njene simpatije zidajo na temelj, da Nemčija ni preveč močna, marveč ravno prav, to je toliko, da Rimu še ne more biti opasna, Parizu pa že ali da ga vspanj že učinkovito zastraši.

V odnošajih do sovjetske Rusije je bil hitlerjevski zmagavni prav za prav ne pomenila kaj bistveno drugačnega nego je bilo doslej. Nedvomno so hitlerjevski nemški komunistom hujši nasprotniki nego gosodanja vlada, dasi so nasprotstva ravno do socijalnih demokratov kot "socialnih izdajalcev" posebno ostra. Toda vprašanje je, če bi to kaj vplivalo na oficijelno politiko. Zakaj v Rusiji se zanašajo na nemško pomoč, prav takot kot se v Berlinu zanašajo na rusko pomoč, in pod to perspektivo so tu in tam pripravljivi pustiti v nemar ozire na notranje politične momente. Znano je dovolj, da so poprej na komunistični strani prav za dopadanjem gledali na hitlerjevski pokret, v domnevi, da bo povzročil notranje, pa morda tudi zunanje zmede, ki bi mogla od njih ljueti koristi tretja internacionala. Toda sedaj se zdi, da je celo tem elementom Hitler postal vendaric

piemočan, tako močan, da ni več mnogo upanja glede eksploatacije o priliki eventualne zmede. Moskovskim krogom bi prav gotovo ne bilo neljubo, če bi hitlerjevski vlada spočila kake homatijske širom Evrope, saj bi jim take perturbacije ne mogle škoditi, nasprotno. — primesti bi jim mogle marsikaj, na kar so že leta in leta zamani čakali. Kaj pomeni hitlerjevski pokret za manjše države v Evropi, o tem ni treba izgubljeni besedi saj je to stvar, ki jo poznamo neposredno.

Hitler se ni na vladi. Morda bo kmalu, morda tudi ne. Kadar pa pride, ako pride, bo vnanja politika povsod dobila neprimerno jasnejše direktive in ostrije smernice.

KLASIČNI BALET V SOVJETSKI RUSIJI

Nepoučeni mislijo, da je sovjetska Rusija zavrgla vso staro in preizkušeno umetnost, da vlada tam futurizem, konstruktivizem in druga taki — izumi. Pa ni tako. Ne svetovna vojna, ne boljševiska revolucija nista mogli izruvati industrializirani Rusiji smisla za pravo in resnično umetnost. Rusija danes izdaja klasike domače in tuje književnosti v večjih nakladah nego kdajkoli prej in tudi moderna gledališka in plesna umetnost stopa vedno bolj v ozadje pred — klasičizmom.

V Velikem gledališču se je nedavno produciral klasični balet in je imel na programu pantomimo Čajkovskega. Ta balet, izvajan popolnoma v duhu Ane Pavlove je bil tako privlačen in zanimiv, da so si ga ogledali vsi sovjetski mogotci s Stalinom na celu. Vse, kar je bilo na odru, je bilo pomaknjeno dalec nazaj v predvojno dobo, kulise, piečalke in plesalci, način izražanja — vse je bilo tako, kakor pred 25 leti. Stalin je gledal na produkcijo iz vladne lože, poleg njega je stala njegova žena, ki je bila videti zelo navdušena. Od drugih oddelčnikov so prisostvovali tri zanimivi predstavi Molotov, Vorosilov, prosvetni komisar Bubnov, general Pudienny in mnogo drugih.

BREZPLAČNI JUGOSLOVANSKI POTNI LIST IN VIZEJ ZA IZLETNIKE, KI POTUJEJO NA MAURETANJI 24. JUNIJA.

Jugoslovanska vlada bo dala brezplačen potni list in vizej članom Jugoslovansko - Ameriškega Turističnega Kluba, kojega izlet bo vodil Mr. J. B. Mihajlevič iz Cleveland, Ohio, na "Mauretanijski" 24. junija. Poleg tega bodo imeli vsi udeleženci kongresa na jugoslovanskih železnihah petdesetodstotno znižanje. Vse prošnje za brezplačni potni list in vizej ter za znižanje cen na železnici mora podpisati Mr. J. B. Mihajlevič, 5211 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, ali Mr. Grdina v Clevelandu.

NAPRODAJ 100 AKROV FARMA poslopja, živina, vse orodje in pohištvo. Obdelana farma. — Za več pojasnili pišite na lastnika: Jakob Mann, Box 63, Seward, N. Y. (3x 20,21&23)

Iz Jugoslavije.

Peter Zgaga

Samomor 80-letnega starca.

V Beogradu si je vzel življenje 80-letni Mihajlo Cigleski, ki so ga mučile poleg visoke starosti še bolezen in gnotne skrbi. Pred kratkim proti večeru so ga videli stranke v hiši v Kosovski ulici št. 39, kjer stanuje njegova hčerka, kako je z veliko težavo korakal po stopnicah. Vsi so mislili, da je starec namenjen k svoji hčerki. Ko je prišel na stopnice med III. in IV. nadstropjem, je odprl okno na dvorišče, se nagnil čez in strmoglavil v globino. Bil je takoj mrtev.

Zasačeni tihotapci valute.

Na Sušaku so zajeli več ljudi, ki so hoteli vtihotapati ravno valuto na Reko. Med njimi je bilo več kmetov, ki so skušali spraviti na Reko po nekoliko dolarjev. Plačati bodo morali globo od 100 do 200 Din. Lastnik neke menjalnice iz Reke pa je hotel spraviti preko mostu 800 Din in bo moral plačati globo 600 Din.

Z medvedom je pil.

Ko je dospel cirkus "Olimpia" v Paračin in so postavljali njegove šotore, je bil velik medved privezan na dvorišče kavarne "Plug". Gostje kavarne so imeli veliko zabavo z 280 kg težkim medvedom, kmet Dragoljub Vranjanc, ki je bil precej vinjen, pa je hotel po vsej sili piti z medvedom. Iz kavarne je prinesel veliko steklenico žganja ter jo dal medvedu. Medved je res pil in je potem Dragoljubu še vrnil steklenico. Vinjeni kmet je smatral to za dokaz najboljšega prijateljstva ter je začel medveda objemati in čeljati po glavi, kar pa je bilo zverini naposled preveč. Medved je vrzel kmeta ob plot in ga precej močno ogrizel.

Obup invalida zaradi uradne pomote.

Invalid Blagdan iz Rutomišice, ki je opravljal službo pogodbenega poštarja, je skočil v morje, ker se mu je po uradni pomoti zgodila huda krivica. Nesrečnik je dobival kot invalid redno mesečno pokojnino, nedavno pa je dobil od invalidskega oddelka sarajevskega sodišča poleg pokojnine še 12.000 Din ter si to vsoto pridržal v dobri veri, da so to neke zaostale invalidske pokojnine, o katerih je že večkrat slišal, da bodo izplačane. Naenkrat pa je zvedel, da ga je invalidski oddelke naznanil sodišče, češ, da si je prilastil denar, o katerem bi moral vedeti, da je bil poslan po pomoti. Mož si je vzel to tožbo tako k sreči, da je izvršil samomor. Preden je skočil v morje, si je odvzal leseno nogo ter jo s suknujo in volnenimi jopičem vred pustil na obali. Nesrečnik invalid je zapustil vdovo in sedem otrok. Tragična usoda invalida je povzročila med ljudmi mnogo sočutja.

Morilec lastnega očeta.

Pred kragujevskim sodiščem je stal komaj 19letni Božidar Maričić, obtožen, da je umoril lastnega očeta. Bolehen, slab fantič, ki se je komaj držal pokoneu in bi mu nihče ne mogel prisojati takega zločina. Pa je tudi vsem prisotnim, gotovo tudi samemu državnemu tožilecu odleglo, ko je po končani razpravi sodišče izreklo — oprostilno sodbo.

Družina Maričičeva v Zetrepolju ni živela človeško življenje. Gospodar Milodrag je bil pijanec, ki mu daleč naokoli ni bilo podobnega, kaj šele enakega. Vsako paro, ki mu je prišla v roke, je izdal za pijačo in je poleg tega še povsod, kamor je prihajal, nalegoval znanca, naj mu dajo denar ali pijačo. Trezen menda ni bil nikoli. Ko pa je napil prihajal domov, je razsajal kakor brez uma in domačini grozil s pobojem. Ravno tako nevaren je bil tudi sosedom. Nekoč je hčerko vrgel na tla, ji stopil na prsi in ji hotel z nožem prerezati grlo. Šestnajstletno dekle so komaj rešili sosedje. Deklica je pobegnila nato od doma in že danes ne ve nihče, kje je.

Lansko jesen je Milodrag posebno popil pri sosedih. Ko je pri zadnjem popil žganje, ki so ga

dali, je pokleknil, poljubil zemljo in dejal, da gre domov, da ubije ženo in sina Božidarja. Krenil je res proti domu. Ko ga je Božidar zagledal, je pobegnil k sosedu. Ženo, ki je ostala v hiši in se mu ni mogla izogniti, je začel pretepati. Ko se ji je vendar posrečilo, da je prišla do vrat in pobegnula na vrt, je stekel za njo. Ker ni mogla preskočiti kupa slame, ki je ločil njegov vrt od sosedovega, jo je dohitel in zopet začel pretepati. Božidar je vse to gledal, a ko je videl, da je oče potegnil iz žepa nož, je skočil na tla, kjer je ležala sekira, jo grabil in udaril z njo očeta parkrat po glavi, da se je zgrudil mrtev.

Na razpravi je bilo zaslišanih več prič, ki so se vse izpovedale v prid obtoženca. "Greš bi bil, če bi moral revež tako mlad gniti v ječi, ko je cele tri občine osvobodil človeka, ki hujšega menda ni bilo ... vsem svetu!" Tako so govorile priče, ko so opisale trpljenje, ki ga je morala pretrpeti uboga družina zaradi očetove nasilnosti. Ko je govoril branitelj, so vse priče jokale. In sodišče je obtoženca oprostilo, ker je smatralo, da je storil svoje dejanje v obrambi svojega lastnega in materinega življenja.

Mož je v jezi rekel svoji ženi: — Bog ve, če je hodil kak osel že prej za teboj, predno sem te jaz vzel. — Seveda je hodil za menoj. Pa še velik osel. — Oh, zakaj ga nisi vzela? — No, saj sem ga.

Domišljavi pesnik je pripovedoval: — Najhujše pri pesnikovanju je boj, ki ga moram bojevati sam s seboj. Nekaj hoče iz moje notranjosti, pa ne more in ne more. Šele, ko je ta odpor premagal, mi začne gladko teči pero. Zbudi živni uradnik mu je odvrnil: — Vem, vem, kaj se to pravi. Tudi jaz imam že več let težave s prebavo. * B a j k a. Učenjak je po dolgoletnem študiranju iznašel takozvani elektr življenja. To je mazilo, ki omogoča človeku petsto ali tisoč let živeti, ako se namaže z njim. Za izdelovanje tega zdravila je pa potreboval precejšnjo vsoto denarja. V svoj laboratorij je pozval najuglednejše kapitaliste, pojasnil je svojo iznajdbo in jih prosil za finančno podporo. Po dolgem posvetovanju so kapitalisti takole odločili: — Niti centa ne bomo riskirali za to stvar. V današnji depresiji ni nobenega človeka, ki bi hotel en dan dalje živeti kot mu je usojeno. * Prijateljci sta se pogovarjali: — Ti imaš pa krasnega moža — pravi prva. — Druga nekoliko zazdeha in odvrne: — Krasen se ti zdi? Ne vem, kako bi rekla. Ne tajim. Lepe postave je, toda strašno dolgočasen. Nakratko rečeno — moj mož je pravo uspalveno sredstvo. Prijateljica malo pomislil in odvrne: — Veš kaj, posodi mi ga za nekaj časa. Jaz že par noči nisem mogla spati. * Zakonec je prišel domov in rekel svoji boljši polovici: — V gledališče bova šla. Prav poceni sem dobil dve vstopnici. — O, to bo nekaj krasnega! — je vzkliknila žena. — Takoj se grem oblačiti. — Da najbolje storiš, da se začneš takoj oblačiti. Do jutri zvečer boš menda gotova. Vstopnici sta namreč za jutrišnje predstavo. * — Zakaj je pa tvoja žena danes tako slabe volje — so vprašali rojaka. — Najprej se je na bordarja jezila, — je odvrnil — nato se je pa na me jezila, ker se nisem ž njo vrel na bordarja jezil, za tem se je pa sama nase jezila, ker se je jezila name in na bordarja ter pravi, da oba skupaj nista vredna, da bi se na nju jezila, in zato se jezi.

NAPREDEK LETALSTVA

Z najnovjšimi izumi se je znatno približal čas, ko bodo ljudje letali po zraku tako, kakor se vozijo zdaj z avtomobili po cestah. Nedavno je bil izdelan aeroplan, ki ima poleg pilota tri potnike, prtljago in zalogo bencina. Povprečna hitrost novega aeroplana znaša 95 milj, največja pa 110 milj na uro in potovanje z njim je zelo poceni. Letalo se da spraviti v navadno avtomobilsko garažo, ker ima zložljiva krita. Najnovejši poskus so pa delali z letali brez kril, ki pridejo v prodajo najpozneje čez dve leti. Zdaj pa prihaja francoski izumitelj Sauvant z letalom, ki se ne razbije. Poskus z modelom, ki je padel z višine 750 čevljev, se je posrečil, kajti letalo se ni razbilo, a razbilo se ni tudi nobeno jajce, ki jih je bilo v letalu poln kos. Ko je pa hotel izumitelj sam preizkusiti svoje letalo in pasti iz primerne višine na tla, mu je policija to prepreževala. Izumitelj se pa i dal ugnati. Letalo je dal skrivaj prepeljati na drugo letališče, toda policija mu je bila za petami in snela je motor z letala, da bi se Sauvant ne mogel dvigniti. Toda tudi to ni pomagalo. Z ženo in dvema prijateljeva se je domenil, da skoči z letalom brez motorja s 500 m visoke pečine. Letalo se je odbijalo od tal kakor žoga in slednjic je treslo na tla s tako silo, da so vsi mislili, da je krmitelj mrtev. Lahko si pa mislimo njihovo presenečenje, ko je Sauvant stopil iz letala živ in zdrav.

— Vem, vem, kaj se to pravi. Tudi jaz imam že več let težave s prebavo. *

B a j k a. Učenjak je po dolgoletnem študiranju iznašel takozvani elektr življenja. To je mazilo, ki omogoča človeku petsto ali tisoč let živeti, ako se namaže z njim. Za izdelovanje tega zdravila je pa potreboval precejšnjo vsoto denarja. V svoj laboratorij je pozval najuglednejše kapitaliste, pojasnil je svojo iznajdbo in jih prosil za finančno podporo. Po dolgem posvetovanju so kapitalisti takole odločili: — Niti centa ne bomo riskirali za to stvar. V današnji depresiji ni nobenega človeka, ki bi hotel en dan dalje živeti kot mu je usojeno. *

Prijateljci sta se pogovarjali: — Ti imaš pa krasnega moža — pravi prva. — Druga nekoliko zazdeha in odvrne: — Krasen se ti zdi? Ne vem, kako bi rekla. Ne tajim. Lepe postave je, toda strašno dolgočasen. Nakratko rečeno — moj mož je pravo uspalveno sredstvo. Prijateljica malo pomislil in odvrne: — Veš kaj, posodi mi ga za nekaj časa. Jaz že par noči nisem mogla spati. *

Zakonec je prišel domov in rekel svoji boljši polovici: — V gledališče bova šla. Prav poceni sem dobil dve vstopnici. — O, to bo nekaj krasnega! — je vzkliknila žena. — Takoj se grem oblačiti. — Da najbolje storiš, da se začneš takoj oblačiti. Do jutri zvečer boš menda gotova. Vstopnici sta namreč za jutrišnje predstavo. *

— Zakaj je pa tvoja žena danes tako slabe volje — so vprašali rojaka. — Najprej se je na bordarja jezila, — je odvrnil — nato se je pa na me jezila, ker se nisem ž njo vrel na bordarja jezil, za tem se je pa sama nase jezila, ker se je jezila name in na bordarja ter pravi, da oba skupaj nista vredna, da bi se na nju jezila, in zato se jezi.

SKRBITE ZA SVOJE ZDRAVJE TER ZA ZDRAVJE IN NAPREDEK SVOJIH OTROK

Pridite na čezelo, kupite si mahten ali večji dom z vrtom ali več zemlje. Lahko se vozite po železnici vsak dan na delo v New York po znanih mesečnih cenah. Kadar ni pesla pri obrti, lahko delate doma in si pripravite razne potrebščine. — Električna in dobra voda je tu na oculo povsod na razpolago. Šole, cerkve in trgovine na mestu ali v bližini. Davki so nizki, tako tudi zavarovalnina. Skušnja zadnjih let nas učijo, da je denar na previdno kupljenih malih domovih ali previdno kupljeni zemlji najvarnejša investiran ali najožena. Pojavi se mnogokrat tudi možnost za znaten dobiček. Pri prodaji ali nakupu doma ali zemljišča ščitim enako kupeca in prodajalca in vedno pazim, da ni kdo oškodovan. Za to dobro lastnost je znano moje podjetje že dolgo vrsto let po celem Rockland County in tudi drugod. Ne vsiljujem nikomur, pokažem kar imam na prodaj brez obveznosti. Ako se strinjate z mojim nasvetom, pripeljte se pogledat po West Shore Railroad, lahko tudi kako nedeljo, vendar prosim prej pismenega sporočila, da Vas bo moj tajnik g. A. Ausenik sprejel, ko izstopite na postaji Tappan. KARL A. KIBORNER REALTOR TAPPAN, N. Y. 5-19.20.23

DENARNA NAKAZILA IZVEŠUJEMO ZANEGLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA STOPNI SEZNAM. Table with exchange rates for various currencies and locations.

Mali Oglasi imajo velik uspeh. Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

VL. TOBOLJAKOV:

PREBRISANI KMETJE

Ko so zopet pripeljali kljub vsem prošnjam in obljubam, v državno zadružno (in edino) trgovino namesto krvavo potrebne robe samo pomado, mlo za britje in silne bedarije, je zaviadalo v Baškovem nepopisno ogorčenje. Kmetje so se zbrali na ohod in sklenili poslati v mesto posebne zastopnike s pritužbo.

— Res je! Tako je! — so zavpili vsi naokrog. — Živel Sofronov! Tajnik, pripravi papir! Računaj, kdo je najbolj pisan!

Sinkast tobačni dim se je v kolobarjih dvigal pod strop in v tenkih curkih spuhtel skozi vrata, ki so bila kljub zimji na stečaj odprta. — Kaj pa, — so godrnjali kmetje. — Saj ne gre drugače! Saj smo že vsi razcapani kakor beraci!

Kmetje so odšli k kmetu in o vrsti stopili k mizi. — Le dobro seštevaj, da bo vse prav! — so prigajali tajnika. — Vse kipe moraš zapisati: na hrbtu in na hlačah, saj so vse enako vredne.

— Povejte no, kdo od nas še ima zadnjico celo! Ženske kar prekljnjajo od samega obupa. — S čim pa bomo krpale? — pravijo. — Če bi vsaj za en lakot imele kotenice.

Tajnik je ravnodušno številke delil povelja: — 12 belih krp, 7 plavin in 8 zelenih. Dobro! Obrni se, in zdaj 10 črnih krp. V celim 37. Gotovo. Prihodnji!

— V mesto moramo koga poslati, možje. Naj se zglasijo pri delavcih pa jim povedo: — Tako na gre naprej, tovariši, saj smo goli. Če hočete, da vam bomo dodajali žito, morate tudi vi za nas skrbeti.

Kmetje so se razvneli in barantali kakor na sejmu: — Le poglej te moje zaplate, kako so velike. Pri nobenem drugem ne boš kaj silnega našel! Pa kako so močine! Sto let bodo držale!

— Kaj pa, seveda bo treba v mesto, — je pritrdil tudi predstnik vaškega sovjeta. — Pooblastili bomo kateregakoli moža. — S čim se pritožili... A kdo bi nam to najbolje naredil? Potrebujemo razumnega moža, da bo vse v redu povedal. Tisto pa že, da bo moral znati govoriti, kaj pa...

— Ne, moje pogledj. Vidiš jo? Živorečca je, kakor ogenj rdeča: — Devet zelenih krp in 11 nedoločene barve. V celim... — je šel tajnik.

— Tovariši! — je zavpil Skledin, ki je bil za silo pismen in je vsled tega spadal med odbornike, čeprav samo za malo časa: kmalu so ga morali izključiti, ker je preveč pil. — Tovariši, mene pošlijite! Jaz jim bom vse popravil povedal! Boste že videli, kako jih bom ugnal! Tako bom govoril, kakor bi rožice snaili... Najboljše baržunaste hlače bom nataknil in svetle škornje. O, mene bodo morali že poslušati!

— To pa ni nobena zaplata, tu je samo mala kozica vstavljena, — se je nenadno oglašil neki nevoščljivec.

— Beži no, — so se zasmehovalno oglašili drugi. — Nikdar ne boj tako košato. Iz te moke že ne bo kruha... Poberi se... — Jaz vam pravim, da meni lahko zaupate! — je nadaljeval Skledin. — Menj ne bo nihče koz v mestu, prav zarase!

— Kozica? — se je zavzel njen razburjeni lastnik. — Kaj praviš? To ni nobena kozica, temveč prava poštena zaplata! Saj ni jo je žena iz krila izrezala, iz njene lastne kikirje. Mar ne vidiš, kako je velika! Kje si videl kozico! Da te ni sram!

Strgal je listič na stenskem koledarju. — Kaj boste vi govorili, ko se vsi pred menoj lahko pokrijete. Glejte no, tu nimate niti za lek berila, a jaz vam bom o tem magari tri ure pripovedoval... Pogledal je v listič: — Tu vidite, tovariši, silko tovariša Turgenjeva... Ta proletarski delavec... na strani Marksovih in Engelsovih zapovedi...

— Čujte no, hudiči, čujte! — se je drl Krajev, ki ni bil v stanju izgovorjati "č", odka so mu pri tepezu izšli dva spretna zoba. Čujte! To je res krivica! Jaz sem najbolj pisan...

— Bodil na tilno, motovilo pijačo, — so zagodrnjali kmetje. — Saj že nimajo nobene lastne besede v glavi. Vedno isto gode pa sam ne ve, kje je to čul... Kaj se boš vti kaj v občinske posle, ko še svojim lastnim nisi kos...

— Pol ure pozneje je pregledal tajnik vse zapisane številke. naredil končen obračun, vstaj in rekel: — Možje, pozor! Gotov: smo! Z večino glasov, to se pravi krp, je

— Jaz pravim... — je nenadno vstal prijetni Sofronov z napoličevalo brado. — Jaz pravim, da bo moral imeti ta naš pooblaščenec glavo na pravem toporišču. Takega moramo poiskati, ki je prišel galje kakor od peči do vrat... Saj veste, kako so ljudje v mestu navihani in vseh zvičaj polni... Jez mislim, — je nadaljeval in globoko vzdihnil "da bi moral imeti ta naš pooblaščenec predvsem primerno zunanost... Tak mora biti, da bi vsem v mestu kar sapo zaprlo, ko ga bodo videli...

— Čujte no, hudiči, čujte! — se je drl Krajev, ki ni bil v stanju izgovorjati "č", odka so mu pri tepezu izšli dva spretna zoba. Čujte! To je res krivica! Jaz sem najbolj pisan...

— Oho, zdaj pa vidimo, kam pe-taco moli, — je zaklical mlad za-darčen glas. — Ti menda hočeš, da bi prav tebe v mestu poslali, ker imaš sivo brado. A zdaj je prav malo vredna. Saj se ne bo nihče brigal za tvojo modrost.

— Čujte no, hudiči, čujte! — se je drl Krajev, ki ni bil v stanju izgovorjati "č", odka so mu pri tepezu izšli dva spretna zoba. Čujte! To je res krivica! Jaz sem najbolj pisan...

A Sofronov se ni zmenil za med-klic. — Jaz pravim samo. — je nadaljeval, "da bo treba poslati primerrega moža, ki bo najbolje opravil ta posel... Zopet je obnolknil, se vsedel in si dostojanstveno pogladil brado: — Tistega moramo poslati, ki je najbolj zakrpan...

— Čujte no, hudiči, čujte! — se je drl Krajev, ki ni bil v stanju izgovorjati "č", odka so mu pri tepezu izšli dva spretna zoba. Čujte! To je res krivica! Jaz sem najbolj pisan...

Tisto že res, da smo vsi zakrpani, a če bomo bolj natančno pogledali, se bo že našla razlika. Jaz imam na primer samo hlače zakrpane, a kdo drugi bo nemara imel še na kapi krpe...

— Čujte no, hudiči, čujte! — se je drl Krajev, ki ni bil v stanju izgovorjati "č", odka so mu pri tepezu izšli dva spretna zoba. Čujte! To je res krivica! Jaz sem najbolj pisan...

ČUDNI PRIMERI SPANJA

Na družabnem večeru pri znamenem angleškem zdravniku dr. Normanu Hairu so govorili strokovnjaki in lajki o spanju. Kdaj naj hodimo spat, zgodaj ali pozno, redno ali neredno, in kako dolgo je treba ležati. Strokovnjaki se v tem pogledu ne strinjajo. Zanimivo je bilo pripovedovanje o nekaterih odličnih ljudeh, koliko časa so žrtvovali spanju.

Oliver Cromwell je hodil spat redno ob 9., zjutraj je pa vstajal ob 4., da je snoval za pisalno mibo politične načrte. Slavni minister Sully je hodil ob 7 zvečer, ob 3 zjutraj pa že delal. Neki ruski zdravnik je pravil o angleški kraljici Elizabeti, da ji je zado-stovalo za počitek le nekaj ur, čeprav je bila čisto telesno utrujena. Napoleon nikoli ni spal več kot 4-5 ur, pa še to kratko spanje je delil na noč in dan. Često je dejal, da je spanec samo razvada. Mnoge noči je presedel, pa je bil zjutraj čil in miren.

Pojasniti se ne da primer, ki je o njem pravil neki južnoafriški zdravnik. Neki mladenki je umrla leta 1910 tik pred poroko ženim. Vest o njejovi smrti jo je tako pretresla, da se je onesvestila in ostala onesveščena, čeprav je njeno srce delovalo normalno. Pogreznila se je v spanje, podobno spanju zdravih ljudi, ki je trajalo celih 18 let. Ves ta čas so jo morali umetno hraniti. Šele leta 1928 se je zbudila, zbujala se je pa dolgo. Bila je sama kost in koža, toda telesno je bila popolnoma zdrava.

Zanimiv je tudi primer madžarskega častnika Kerna, ki je bil v vojni ranjen in potem sploh ni mogel več spati. Grotesken je bil primer škotskega bankirja MacGowna. Brzovlak, ki se je njim peljal ponoči v London, je zavozil v tovorni vlak in vagon, kjer je bankir sedel, se je razbil. MacGowna so pa potegnili izpod razvalin spočega. Trajalo je dolgo, preden se je prebudil. Spal je tako trdno, da se ni zbudil, ko je zavozil brzovlak v tovorni vlak in ko se je vagon, kjer je spal, ves razbil. Pač zavidanja vredno spanje.

PESNIK in BANDIT

Spisal AL. JENNINGS

En sam blazen krik, samo kratka borba, potem pa strašen, mučen, zategel stok. Časnikar je na hodniku ležal na tleh z izžganim očesom in z zabuhlim žarečim obrazom, v katerega se mu je žrl karbol. Ko se je potem vrnil iz bolnice, je bil napoli slep, njegov obraz pa je bil ves iznakažen od sivov in brazgotin, da ga niti hudič ne bi bil več maral. Pridobil si je zaupanje tatu in ga je izdal.

Tat je bil obsojen na petinsedemdeset udarecev z bičem, ker je napadel sojetnika. Bil je velik, vitek fant, miščast in lep kakor kip iz mramorja.

Jetnišnica ni kraj, v katerem bi se smele goditi nedovoljene reči. Vsak jetnik je vedel še tisto uro, da bo tat dobil svoj delež. Jaz sem šel ravno iz pisarne za selitve, pa sem po stopnicah pogledal v klet. Tam je ležal tat trdno zvezan na tualo, z gležnji, tesno uklenjenimi, in z razkriljenimi rokami in je bil samo še kepa krvi.

Še malo ni dal od sebe kakšnega glasu. Človek je moral biti naravnost iz pekla, da je mogel s tistimi težkimi jermeni, katerih robovi so bili tako ostri kakor britve, udrihlati po temu ubogem, surovem, raztrganem mesu. Tat je bil prebit do kosti. Toda ne-usmiljeni zamahi so padali še dolgo potem, ko je bil že zdavnaj brez zavesti.

Potem so pazniki odjenjali. Minila je ura: Tat se je zavedel. Pazniki so ga vzravneli pokonei. Nadzornik se je s temnim pogledom ožrl vanj.

— Ali boš rekel zdaj, da ti je žal in da boš posledj poslušen zakonom? — ga je nahružil.

Iznakaženo, krvavo, žrtvovano revše, ki ni moglo ne stati ne govoriti, je dvignilo svoj bledi, od smrti zaznamovani obraz. In po dolgem odmoru je hripava kletve padla z njegovih ust.

— Hudič ga naj vzame! Žal mi je, da mu še drugega očesa nisem vzel.

Privezali so ga spet ob tualo in so ga ssekali do smrti. Udarjali so po raztrganem mesu in polomljenih kosteh, dokler ni vsa krvava masa na tualo zlezla na kup.

To je v letu 1899, v kaznilnici v Ohio pomenilo petinsedemdeset udarecev z bičem.

strahotno silo, s pritiskom kakšnih šestdeset funtov, strujo vode na jetnika. Glavo mu trdno zvečejo in strujo, ki reže kakor jeklo, mu naperijo naravnost v obraz, v oči, v nos. Pod silnimi pritiskom mora človek usta odpreti. Divji, vse trgajoči tok se preseka skozi vrat in prereže žleodele na dvoje. Nihče ne vzdrži vode po dvakrat.

Nekega jutra je mali Jim prišel mimo moje kleti.

— Gospod Al že spet so malemu Jimu dali vodo, mi je pošepetal, stopil še korak dalje in se zgrudil. Rdeč curek krvi mu je lil iz ust. Umrl je, še preden so ga prinesli v bolnico.

Po tistem jutru sem bil na koncu svojih moči. Izgubil sem vsako nado in vsak ponos. Tedaj me je rešil Bill Porter.

Poslal mi je pošto po hodniku. Od jetnika do jetnika se je na skrivaj šepetala beseda, dokler ni prišla meni na uho:

— Ne obupaj, jaz sem na delu. Nov sredinec pride k nam.

MALI IN VELIKI PESNIK NASTOPI-TA IN PROPADETA

Nov sredinec — to je pomenilo novega direktorja in čisto novo upravo. Tolikšen prevrat je moral vsi jetnišnice navdati z nekim mrzličnim, komaj zadrževanim vznemirjenjem.

Bil sem v delavnici za svornjake. Tedaj je prišel patrolirajoči paznik do mene in mi molče pomignil. Nekaj zlohotno temnega je v tem zadušnem govoru in v tej brezglasni hoji ljudi v jetnišnici. Brez besede, ne da bi bil vedel, kam, sem mu sledil.

— Kaj bi znal ti v nedeljo igrati solo na flavto? — me je vprašal paznik. Zdaj lahko spet dobiš svoje mesto pri godbi.

Godci so v jetnišnici nekaj silno redkega. Dokler me niso bili vtaknili v samotno celico, sem bil pri orkestru nekakšna glavna oseba.

— V nedeljo bo novi ravnatelj oficijelno nastopil svoje mesto.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

POVESTI in ROMANI

Table listing various books and authors, including 'Sin medvedjega lovca', 'Študent naj bo, V. zv.', 'Svetla Notburga', etc.

Table listing various books and authors, including 'Št. 12. (Fran Mihlinski) Mogočni pristan', 'Št. 13. (V. M. Garšin) Nadežda', 'SHAKESPEAREVA DELA', etc.

Table listing various books and authors, including 'Št. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar', 'Št. 15. Edmond in Jules de Goncourt', 'Št. 16. (Janka Smolec) Življenje', etc.

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

ČIN GOSPODA PIJA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

(Nadaljevanje.)

Toda tudi ta podoba je kmalu izginila kot dih. Prgnala jo je podoba njenega moža, kakor jo je videla nazadnje. Nikdar ni mogla tega izbrisati; mož poleg pisalne mize z visoko roko, blede obraze z majhno luknjico na sencu —

Kako je bilo vse to mogoče? Ali se ji ni samo sanjalo? Oh, to niso bile sanje — pogladi svojo črno obleko. Da jo je nosila, je morala biti posledica trpkosti resnice.

Notranji nemir jo dvigne z divana. Gre k Hinku v možovo sobo. Hinko že sedi pred pisalno mizo resnega obraza, ki je izbrisal z obraza vse veselje in vso mladost.

Ljubezljivo ga pogladi preko temnoplavih, nazaj počesanih las.

— O, Hinko, mislim, da bo vse zastoj. Jutri moramo govoriti s sodnijskim svetnikom Jesenkom. Oče je vedno imel opravilo z njim. Mogoče nam bo mogel dati kako pojasnilo. Svojo oporoko je napisal še pred svojim potovanjem v Ladijo — saj se sponinjaš. Pred sedmimi leti; nisem ga hotela spremljati, da ti in Pija nista bila tako dolgo brez starišev.

— Da, mati, vem, — in Hinko pritiska svoje ustnice na maternino roko. — Skrbela si za nas in mislila na nas in lahko tudi ni bilo tvoje življenje ob strani lahkomisljenega očeta. Zato je samo ob sebi razumljivo, da si glavna dedinja njegovega premoženja. Poglej kako v neredu je vse v teh predelih; pisma, dopisnice, fotografije, slike, hitre risbe — vse je stlačil skupaj, kakor mu je prišlo pod roko.

— Da, njegova pisalna miza! Moja tiha žalost! Kako rada bi jo bila kdaj uredila, toda nisem se smela dotakniti, četudi ni nikakih tajnosti. Ne bil bi imel rad in tega sem se hotela obvarovati. Spravil je skoro vsak pozdrav po dopisnici, ki so mu ga poslali prijatelji in znanci iz raznih dežel. — Gospa Hedvika vzame nekaj dopisnic iz predala in njih naglo pregleda. — Tukaj je pozdrav iz Messine tukaj iz Bostona od njegovega prijatelja Martina — čudno že skoro tri mesece nisem ničesar slišali o njem, lansko leto pa je skoro vsak teden kaj pisal. Zelo mnogo je potoval. In te razglednice iz Grške in Egipta — slikarja Krevsa, ki je bil povsod, samo doma ne —

— Umetniki so vedno tako nestanovitni. Tudi oče je imel nekaj na sebi. In ako mu ti ne bi bila močan magnet, kdo ve, ako tudi ne bi mnogo več potoval —

— In vidva, ti in Pija — iskreno sem vaju ljubila. Pija je po njem mnogo podedovala, občutiljo umetniško dušo — medtem ko si ti podedoval velik del moje teške krvi —

— Kar me veseli. Kajti rad živim v redu in zmrnosti. Pod nogami hočem imeti trda tla. Umetniku še ni treba, da je sanjač, vendar pa je vsak k temu nagnjen. Mrzim vsako pretiravanje, pa na katero stran sea brača.

— Ako bi saj mogel dati Piji kaj svoje trdne volje! Tako sanjava je. In tako naglo obupa in stoji inasproti življenju kot otrok. Naj bi bila usoda proti njej usmiljena in jo naj obvaruje vseh težav!

Resno pogleda Hinko mater in ji pravi:

— Ali ti je toliko lažje na tem, da ima kdo gladko življenje, da ga niče ne kani, kar ima za posledico trpljenje duševnega človeka? V bistvu seveda to ne škodi, ako življenje naenkrat poštno zagradi človeka za lase in ga strése, da se mora braniti. Potem šele more pokazati, koliko je vreden.

— Imaš prav, Hinko. Ali pa ni razumljivo, da želimo svojim otrokom lepo urejeno življenje in bi mu najrajši odvalili vsak kamenček izpod nog!

— Gotovo je to razumljivo. Tudi jaz želim Piji, ki je tako nežna duša, vse najboljše. Dovolj je trpela te dni in mogoče več kot midva.

Ljubezljivo gladi gospa Hedvika čelo svojega sina. Marsikaj je imel po svojem očetu: vitko postavo, izrazit obraz, žive oči, živahne ustnice, vse njegove kretnje so bile iste — vse jo je spominjalo na moža, ki je tako naglo umrl, samo da je bilo pri simu, četudi je imel šele štirindvajset let, vse njegovo obnašanje bolj umerjeno in resnobno.

Otroka sta bila največji zaklad, njeno edino veselje. Njima je posvetila vse svoje misli in skrbi, za kar jo je mož pogosto karal, da zanj nima toliko ljubezljivosti, da je samo še mati, ne pa več žena. Toda v njegovem glasu je bil skrit notranji smehljaj, ker je vedel, da nima vzroka pritoževati se. V sreči sta se pogledovala kajti vedela sta, kaj sta eden drugemu.

In zdaj je bilo vsemu temu konec!

Gospa Hedvika stisne pesti, da so bili prsti v členkih beli. Kako je v njej kljunala in vrtala bolečina, toda ni se ji smela udati. Ukloniti se je morala dnevnim zahtevam, katerih je bilo dovolj.

Pisalna miza je bila polna listin, pisem, dopisnic. Mirno pogleduje. Vse ni bilo vredno, da bi kdo spravljal. Toda mož je spravljal vse, od koder je kaj prišlo, zlasti razglednice, na katerih so bile stavbe.

Pija stopi v sobo. Žalostno pogleda mater, ki pospravlja, nato pa gre v kot, kjer je oče navadno kadil in sede v naslonjač. Nežno gladi naslonjalo, kot bi hotela koga božati in brez vsakega sijaja zro njene oči skozi okno na cvetoč vrt. Lepo cvetoči grm španskega bezga pod oknom je delal očetu največje veselje in kako se je posebno letos veselil nad bujuim cvetjem.

Gospa Hedvika, ki je skrivaj opazovala hčer, je občutila pekočo bolečino — tukaj je mož pogosto sedel. Njegova roka je počivala na mestu, kjer zdaj počiva Pijina roka. Bilo je, kot bi Pija iskala bližino svojega očeta.

Kolko bolečino in ljubezen je kazalo njeno obnašanje. Gospa Hrastnikova preneha za trenutek z delom in si položi roko na čelo. Kot zastor visi nekaj pred njenimi očmi, da je pred njenim pogledom vse zvodeno.

— Kaj bi rekel oče, ko bi vaju videl tukaj sedeti in iskati! — je kot očitanje zvenel Pijin glas.

— Enkrat mora biti. Pija! Zakaj odlašati, če mora biti enkrat narejeno? In mogoče najdemo še kako pojasnilo, — odvrne Hinko. — moram podpotovati; je pa še marsikaj, v čemur morem materi pomagati. Saj ima delo čez glavo.

Služkinja potrka in naznani obisk.

— Nek gospod želi govoriti z milostljivo gospo.

— Kak gospod? — vpraša gospa Hrastnikova in nekoliko začuden pogleda služkinjo, ki ji izroči vizitko.

— Gospod pravi, da ima z vami govoriti o neki zelo važni stvari. Gospoda nisem še nikdar tukaj videla. Misliš sem si, da je mogoče kaj službenega, zato ga še nisem spremlila v sprejemno sobo. — pripomni lepo, vitko dekle ponižno, kot bi se hotela opravičiti.

Mati in sin se začudena pogledata; oba sta bila istih misli: ali bo mogoče sedaj posijala luč v temo?

— Brez tehtnega vzroka prav gotovo ne bi nikdo prišel na dan pogreba v hišo.

(Dalje prihodnjic.)

ZALOSTEN KONEC LEPTNE KRALJICE

V Viareggiu so odkrili nenavaden zločin. Pred dvema dnevoma je opazil neki železničar ob progah Castiglioniu kadeče se ostanke velikega kovčega. Ker se mu je zdelo, da smrdi po maščobi in mesu ter so se našli v bližini ostanki ženske obleke, nekaj las in ženska roka z zaročnim prstanom, je naznanil najdbo pristojnim organom. Ti so preiskali prstan in našli na njem izrcizljano ime zaročenca, 33-letnega lekarnarja dr. Garosija. Nadaljnja preiskava je pojasnila tragedijo.

I. 1923 je bila Tina Beneforti izvoljena za kraljico lepote v Pisi. Dve leti pozneje je stopila v tovariški zakon z lekarnarjem Garosijem in mu rodila sina, ki je zdaj stari štiri leta. Benefortijeva pa je bila zelo potratna ženska. Zahtevala je od lekarnarja vedno večje vsote. Dr. Garosi se je njene razsipnosti naveličal. Umoril jo je s pomočjo svoje 22-letne služkinje v stanovanju, razsekal truplo na kose in sedel v avtomobil ter dirjal z njim skozi Carfangano, Piso, Navachio, Poibonsi in Tavernelle. Skušal je pridobiti nekega grobarja, da bi kovčeg zakopal. Ker se mož ni dal pregovoriti, se je vrnil v Tavernelle kjer je odložil kovčeg v nekem hotelu, nato pa najel drugi avtomobil, s katerim se je odpravil proti jutru ter skušal kovčeg sezgati ob progah. Dejanje pa je izdal zaročni prstan. Dr. Garosi in njegova služkinja sta že aretirana.

NAZNANILO

Spodaj objavljamo imena in zadnje nam znane naslove onih vlagateljev Sakser State Bank, ki se do zdaj še niso javili in tudi niso vpsali svojih terjatev. Prosimo, da se takoj javijo in dopisujejo pravilno podpisane terjatve, katere so prejeli od bančnega superintendenta države New York. Rojake, ki vedo za koga izmed tu navedenih, pa prosimo, da jim opozore, da takoj pošljejo svoje terjatve na: SAKSER STATE BANK, 24 Mulberry St., New York, N. Y., ker čeki za prvo izplačilo so že izgotovljeni in jih takoj dobe kakor hitro bo bančni superintendant sprejel terjatve.

- Michael Alex, 414 East 15th St., New York City
- Nikola Bantovich, 527 West 43rd Street, New York City
- Matt Barunica, Box 327, Creighton Mines, Ontario, Canada
- Franco Belavec, c.of Liberty Restaurant, P. O. Richwood, W. Va.
- Zivan Budinich, 32 Jay Street, New York City
- Felix Concaro, 327 West 25th St., New York City
- Alojz Debelač, Box 77, Levack, Ontario, Canada
- Andrej Hersic, Box 77, Levack, Ontario, Canada
- Helena Jenko, 325 East 24th Street, New York City
- Frank Jeselnik, R. 8, Dublin, Ga.
- Ivan Jurca, Box 1703, Sudbury, Ontario, Canada
- Tone Justinich, 2051 Cedar Ave., Brooklyn, N. Y.
- Franco Jasbitz, Caledonia Mines, Glas, Nova Scotia, Canada
- John Karietz, 128 Hunter Ave., Long Island City, N. Y.
- John Klepec, Box 1939, Sudbury, Ontario, Canada
- Josip Kriskovic, 442 West 38th St., New York City
- John Lavko, Box 77, Levack, Ontario, Canada
- Frances Lenarisich, 447 Washington St., New York City
- Izidor Lenarsic, 117 Grand Street, Hoboken, New Jersey
- Tony Lipovitz, 23126 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
- Anton Mejak, 131 Hyatt Ave., Winfield, Long Island
- Silvester Muchitsch, 516 Seventh Ave., Calgary Alberta, Canada
- Anton Rak, 1350 Taylor Ave., Bronx, New York City
- Mary Roic, 340 East 9th Street, New York City
- Louis Rutar, Box 92, Messmore, Pa.
- Peter Scinkovec, Box 15, Levack, Ontario, Canada
- George Showick, 601 East 138 St., New York City
- Martin in Ana Stare, 6901 Valentine St., Brooklyn, N. Y.
- Mike Vapotic, 171 East 4th Street, New York City

Jako važno je, da vsi vlagatelji svoje terjatve pravočasno ker s tem bo veliko pomagano, da se likvidacija čimprej izvrši.

ČE NAMERAVATE TO POLETJE OBISKATI DOMOVINO?

Pišite nam takoj bo brezplačna navodila in zagotavjamo Vam, da boste po ceni ter udobno potovali.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
216 West 18 Street
New York, N. Y.

UMETNIK IN ZASTRUPLEVALEC

Anglež Thomas Griffith Wainwright, ki je bil eden izmed najstrahotnejših zastruplevalcev svojega časa, je bil istočasno — umetnik in umetniški kritik! Pred kratkim je izdal pisatelj Ladbroke Black v Londonu knjigo pod naslovom: "Princ zastruplevalcev", ki se bavi s tem zagonetnim estom, otrovačem in častilcem lepote. Wainwright je bil prijatelj in pisatelj Charlesa Lamba, ki je bil tedaj popularen po vsej Angliji. Ta ga je imenoval "svojega prijaznega, lahkodušnega prijatelja Wainwrighta". Wainwrightovi esaji o umetnostnih vprašanjih njegove dobe, kakor tudi njegova zbirka vsakovrstnih redkih umetnin so vzbujali takrat veliko občudovanje v londonskih literarnih krogih.

Wainwright je vodil zelo razkošno življenje, svoje goste je sprejemal prav po kneževsko. Ker pa njegova sredstva niso zadostovala, je najprej ponaredil neko listino, ki mu je pripomogla do večje vsote denarja. Ko se je izčrpal tudi ta vir, je hladnokrvno zastrupil svojega strica, po katerem bi moral podedovati veliko imetje. Zastrupil ga je s strihinom kakor svoje poznejše žrtve. Značilno je, da je morilec, medtem ko je njegova žrtva umirala v velikih mukah, v glasbeni sobi igral na klavir "tuje, svečane skladbe", njegova "lepota povesčena duša je bila zamaknjena". — toda z mukami umirajočega ni imel nobenega sočutja.

Kako svojega strica je umoril svojo tačo, svojo mlado svakino in nekega prijatelja. Prvi dve je zastrupil iz dobičakeljnosti, da se je polastil njiju imetja in da so mu zplačali visoke zavarovalnine. Prijatelja je zastrupil, da bi se naveličal nad neko londonsko zavarovalnico, ki je začela sumiti, da vse ni v redu in se je zakasnila z izplačilom neke vsote!

Takrat je bil Wainwright ubažal na Francosko in zločin se je zgodil v Boulognu. Iz Boulogna je morilec odšel v Pariz, kjer je pač francoski policiji v roke, ki ga je pa kmalu izpustila. Nad njim pa je bdel tajni agent londonske zavarovalnice, ki je neke noči, ko je bil zastruplevalec odsoten, vdrl v njegovo sobo in vse preiskal. V nekem kovčegu je našel Wainwrightov v zeleno usnje vezani dnevnik, v njem pa vse podrobnosti o zločinu, ki jih je bil nestor izvršil. Agentu se je tudi posrečilo, da ga je s pretezo, da mu hoče zavarovalnica izplačati tisto vsoto, spravil v London, kjer so ga seveda takoj aretirali. Umorov mu po tedanjem stanju sodne medicine niso mogli točno dokazati, pač pa so ga zaradi ponarejanja listin in goljufje obsodili na dosmrtno deportacijo v Van Diemenovo deželo. V kazenski koloniji so mu dovolili razne prostosti. Nekdo je odkril njegov "umetniški genij" in ga je pregovoril, da se je začel ponovno baviti z umetnostjo. Začel je slikati in risati portrete, ki jih je smel celo prodajati. Oplj pa je izpodkopaval njegovo zdravje in ga je kmalu usmrtil. Zastruplevalce je umrl od strupa.

Kaznjenci v Van Diemenovi deželi so govorili, da ima "hudobni pogled" in da je v zvezi s peklenimi silami. Izogibali so se ga in se ga bali. Znanost pa še do danes ni natančno razrešila te uganke, kako more biti človek najvišje kulture, človek, ki je svoje življenje posvetil literaturi in umetnosti, istočasno hladnokrvnen, preračunljiv morilec in goljuf, to pa z edinim namenom, da si priskrbi sredstva za luksuriozno življenje.

POZOR ROJAKI

Vse, kar se tiče "Glasa Naroda", to je naročnino, dopise, vprašanja itd. pošljite na naslov:

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Edinole tako naslovljena pisma bodo zaščiteno dopela na pravi naslov.

Rojaki, vpošteвайте to! S tem boste preprečili marsikatero zmedo in zakasnitev.

SHIPPING NEWS

- 25. maja: Berengaria, Cherbourg
- 26. maja: Hamburg, Cherbourg, Hamburg
- 27. maja: France, Havre Olympic, Cherbourg
- 28. maja: Europa, Cherbourg, Bremen Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam St. Louis, Cherbourg, Hamburg
- 1. junija: Mauritania v Cherbourg
- 2. junija: Columbus v Cherbourg in Bremen General von Steuben v Cherbourg in Bremen
- 3. junija: Majestic v Cherbourg Westernland v Havre
- 4. junija: De de France v Havre Rotterdam v Boulogne sur Mer
- 7. junija: Leviathan v Cherbourg Bremen v Cherbourg in Bremen
- 8. junija: Pres. Harding v Cherbourg Aquitania v Cherbourg
- 9. junija: Saturnia v Cogh in Havre
- 10. junija: Conte Biancamano v Genova Lapland v Havre
- 11. junija: Paris v Havre Biomerie v Cherbourg Veendam v Boulogne sur Mer
- 15. junija: Olympic v Cherbourg Berengaria v Cherbourg Europa v Cherbourg in Bremen
- 16. junija: France, Havre Berlin v Bremen
- 17. junija: Roma v Genova Fenland v Havre
- 18. junija: Staudam v Boulogne sur Mer Minnetonka v Cherbourg
- 21. junija: Lafayette v Havre
- 22. junija: De de France v Havre Pres. Roosevelt v Cherbourg Majestic v Cherbourg Mauritania v Cherbourg
- 23. junija: Bremen v Cherbourg in Bremen Stuttgart v Cherbourg in Bremen
- 24. junija: Vulcania v Trst Beigenland v Havre
- 25. junija: Volendam v Boulogne sur Mer
- 26. junija: Columbus v Cherbourg in Bremen
- 28. junija: Conte Grande v Genova Leviathan v Cherbourg
- 29. junija: Paris v Havre Aquitania v Cherbourg
- 30. junija: Champlain (NOV) v Havre General von Steuben v Bremen.

PRIMORSKE NOVICE

Spomlad je tu in bliža se poletje, ki bo zopet polno plesnih prireditev, kakor je razvidno že iz sedanjih naznanil po listih. "Gazettino" napoveduje veliko "sagro" v Kalu na Kanalske. Predpustni čas je prirejal plesne dopolavre in pod tem imenom jih bo največ tudi tekoma poletja. Na gospodarskih zborovanjih priporočajo fašistični govorniki stedenje do skrajnosti, ker živimo v izredni gospodarski krizi, fašistični voditelji "prosvetnih" institucij pa odražajo povsodi ples za plesom. Mladina rada pleše in v oblasti blagajne pritečejo z vsake plesne prireditve lepe množine lir.

Bivši tajnik fašistične stranke Turati je očital večkrat Primorcem, da preveč plešejo in nekoč je izjavil, da že prav težko gleda plesno manjvo v Julijski Krajini. Pokojni fašistični hijerarh Domeneghini v Trstu je dovolil dopolavro ples samo ob posebnih prilikah. Odpadla sta Turati in Domeneghini in z njima omejevanje in odpravljanje plesnih prireditev v Julijski Krajini. Sedaj plesne lahko povsodi, kolikor hočejo.

V letošnjem februarju je bil nastopil list "Idea del Popolo" v Gorici ostro proti plesni furiji. Fašisti so zakričali in čul jih je sam škofijski upravitelj Sirotti ter se postavil na njihovo stran. Šel je v redakcijo lista, ki je moral priobčiti njegov članek o plesu. Furlanska duhovščina, katero glasilo je omenjeni list, je protestirala proti Sirottijevemu odobravanju fašističnih prireditev, ki umro drugega nego samo zavajanje mladine k plesu in kantonik Hren je ogorčeno povedal Sirottiju svoje mnenje, pa brez uspeha.

Pri sedanjih fašističnih voditeljih v Julijski Krajini spada med sredstva, s katerimi se mladina trdno naveže na fašizem, in če plesno zapravljanje denarja ruši slovenska kmetška posevta ter je ples že marsikakega slovenskega mladeniča in mladenko pogljal z rodne grude, je vse to v skladu s fašistično politiko.

- 1. junija: Olympic v Cherbourg Europa v Cherbourg in Bremen Lanaustralia v Cherbourg Westernland v Havre Deutschland v Cherbourg in Hamburg
- 2. junija: Rotterdam v Boulogne sur Mer
- 5. junija: Cleveland v Cherbourg in Hamburg
- 6. junija: President Harding v Cherbourg
- 7. junija: Saturnia v Trst Berengaria v Cherbourg New York v Cherbourg in Hamburg Dresden v Cherbourg in Bremen
- 8. junija: Majestic v Cherbourg Lapland v Havre
- 9. junija: De de France v Havre Bremen v Cherbourg in Bremen Veendam v Boulogne sur Mer
- 12. junija: Rochambeau v Vigo in Havre
- 14. junija: Albert Baldi v Cherbourg in Hamburg Berlin v Cherbourg in Bremen
- 16. junija: Aquitania v Cherbourg Biomerie v Cherbourg Lafayette v Havre Columbus v Cherbourg in Bremen Milwaukee v Cherbourg Staudam v Boulogne sur Mer Conte Biancamano v Genova
- 19. junija: Leviathan v Cherbourg Europa v Cherbourg in Bremen Champlain v Havre
- 20. junija: Pres. Roosevelt v Cherbourg
- 21. junija: Olympic v Cherbourg Hamburg v Cherbourg in Hamburg Stuttgart v Cherbourg in Bremen
- 22. junija: Paris v Havre Telgenland v Havre
- 23. junija: Berengaria v Cherbourg Volendam v Boulogne sur Mer
- 25. junija: Majestic v Cherbourg Berengaria v Havre Deutschland v Cherbourg in Bremen Bremen v Cherbourg in Bremen Gen. von Steuben v Cherbourg in Bremen
- 29. junija: De de France v Havre Conte Grande v Genova Westernland v Havre
- 30. junija: St. Louis v Cherbourg in Hamburg Rotterdam v Boulogne sur Mer

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre Na Hitrem Ekspresnem Parniku ILE DE FRANCE

4. JUNIJA (Opoldne) 21. Junija — 8. Julija (Opoldno)

PARIS 10. Junija (Opoldno) 29. Junija — 22. Julija FRANCE 16. Julija

3. razred do Ljubljane in nazaj od \$139.00 naprej

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašene agente

French Line 19 STATE STREET, NEW YORK

VAŽNO NAZNANILO ZA POTNIKE

ROJAKOM, KI BOJO ODPOTOVALI V STARI KRAJ NA SLAVNEM BRZOPARNIKU

ILE DE FRANCE — 4. JUNIJA

SE NAZNANJA, DA BO PRIŠEL PONJE V HAVRE

G. JOŽE MAJDIČ,

znani zastopnik Francoske Linije v Buchsu ter bo nato odpotoval z njimi prav do Ljubljane.

Spremistvo g. Majdiča daje potnikom zadostno zagotovilo, da bodo kar najudobnejše potovali in da se jim ni bati nikakih težkoč na potu.

Ako se še niste, prigrasite se takoj ali pa pridite pravočasno na

LEO ZAKRAJŠEK

GENERAL TRAVEL SERVICE NEW YORK, N. Y.

1359 SECOND AVE., NEW YORK, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Poziv!

Izdanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."